 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.13
	YAYIN TARİHİ:	HAZİRAN 2012
	REVİZYON NO:	01
	REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
	SAYFA NO:	1 / 3
ÇOCUK HASTALARIN BESİNLERİNİN HAZIRLANMASI VE UYGULANMASI TALİMATI		

1. AMAÇ: Erciyes Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi hastane mama mutfağında mamaların hazırlanması, saklanması, hastalara verilmesi, biberon temizliği ve anne sütünün sağılma ve saklanma uygulamaları için yöntemlerin ve dezenfektan kullanım ilkelerinin belirlenmesini sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat mama mutfağını, mama kullanılan bölümleri, anne sütü sağılma odasını ve sağılmış anne sütü kullanılan bölümleri kapsar.

3. KISALTMALAR:

4. TANIMLAR:

Temizlik: Mikroorganizmaların çoğalması ve yayılmasını önlemek için, yüzeylerin görünen ve görünmeyen organik maddelerden arındırılmasıdır. Su ve deterjan veya enzimatik ürünler kullanılarak yapılır.

Sterilizasyon: Bir materyalin içerdiği tüm canlı mikroorganizma formlarının sporlarda dâhil ortadan kaldırılması işlemidir.

Dezenfeksiyon: Cansız yüzeyler, sağlam deri ve muköz membranlardaki patojenik mikroorganizmaların (vejetatif bakteri ve/veya virüsler) inaktivasyonudur.

5. SORUMLULAR: Klinik Hemşireleri, Klinik Diyetisyenleri.

6. FAALİYET AKIŞI:

6.1. Mama Hazırlamaya Başlamadan Önce:

6.1.1. Mama hazırlama bölümüne girmeden önce eller el yıkama talimatına uygun olarak yıkanmalıdır. Mama hazırlayan personelde takı bulunmamalı, tırnakları kısa olmalıdır.

6.1.2. Personel maske, bone, önlük, eldiven giyerek mama hazırlama bölümüne girmelidir.

6.1.3. Mama hazırlayacak personel işlem öncesi ellerini su ve sabunla mutlaka yıkamalıdır. Alkol bazlı el dezenfektanı yeterli değildir.

6.1.4. Mamalar hazırlanmadan önce tezgah çamaşır suyu ya da klor tablet ile silinip, silme işleminden sonra eller tekrar yıkanmalıdır.

6.1.5. Mama hazırlamak için kullanılan su 10 dakika kaynatılmalı ve daha sonra 60°C'ye kadar soğutulmalıdır.

6.1.6. Mamalar günlük kullanılan miktarlara uygun olarak alüminyum folyoları ile mutfağa alınmalıdır. Karton kutular kesinlikle hazırlama bölümüne getirilmemelidir.

6.1.7. Mama paketleri açıldıktan sonra en geç 2 gün içerisinde tüketilmelidir. Kalan miktarlar ağzı kapalı bir şekilde buzdolabında saklanmalıdır.

6.1.8. Mama hazırlamada kullanılacak bütün malzemeler (sürahi, mama karıştırmada kullanılacak malzemeler v.s.) steril edilmiş olmalıdır.

6.2. Mama Hazırlama İşleminde:

6.2.1. Personel ellerini su ve sabunla yıkamalı, steril eldiven giyerek mama hazırlama işlemine başlamalıdır.

6.2.2. Mama hazırlığında kullanılan tüm gereçler ve biberonlar hazırlama işleminden hemen önce steril paketlerinden çıkarılmalıdır.

6.2.3. Kaynatılıp 60°C'de ılıtılmış olan su, dereceli sürahiyle boşaltılmalıdır.

6.2.4. Her 30 ml'ye 1 ölçek toz mama eklenmelidir.

6.2.5. Sürahideki karışım steril edilmiş gereçler kullanılarak karıştırılmalıdır.

6.2.6. Biberonlara bebeklerin ismi asetat kalemi ile yazılmalıdır (işlem öncesinde asetat kaleminin yüzeyi çamaşır suyu ile silinmiş olmalıdır).

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	--	-------------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.13
	YAYIN TARİHİ:	HAZİRAN 2012
	REVİZYON NO:	01
	REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
	SAYFA NO:	2 / 3
ÇOCUK HASTALARIN BESİNLERİNİN HAZIRLANMASI VE UYGULANMASI TALİMATI		

- 6.2.7. Eller yıkanmalı ve tekrar steril eldiven giyilmelidir.
- 6.2.8. Steril edilmiş biberonlara bebek için istenilen miktara uygun olarak dolum yapılmalıdır.
- 6.2.9. Dolum yapıldıktan sonra steril emzik ve kapaklar kapatılmalıdır.
- 6.2.10. Mamalar o öğünde kullanılacak kadar hazırlanmalıdır. Devamlı nazogastrik veya oragastrik tüple beslenen yenidoğan bebeklerde 2 saatlik, diğerlerinde 3 - 4 saatlik olarak hazırlanmalıdır. Artık mama dökülmeli ve bekletilerek bir daha kullanılmamalıdır.
- 6.2.11. Mama hazırlığı sırasında telefon görüşmesi yapılmamalı, kapı açılmamalıdır. Mama hazırlığı esnasında aktivite kısıtlanmalıdır.
- 6.2.12. Mama hazırlama işlemi dışında personel farklı bir temasta bulunmuşsa, eldiveni mutlaka değiştirmeli ve eller yıkanarak yeni steril eldiven giyilmelidir.
- 6.2.13. Hazırlanan mamalar listelere göre kliniklere dağıtılmalıdır.
- 6.3. Mama Hazırlama İşleminde Sonra:**
- 6.3.1. Mama hazırlarken kullanılan bütün malzemeler (biberon, sürahi, doldurmak için kullanılan kepçe, süzgeç v.s.) mama hazırlamadan önce fırçalanmalı, bulaşık makinesinde yıkanmalıdır.
- 6.3.2. Biberonların cam ve emzik kısımları biberon halkasından ayrılarak biberon fırçası ile ön temizleme işlemi yapıldıktan sonra bulaşık makinesinde 65°C'de yıkanmalı ve 80°C'de kurutulmalıdır. Kuru şekilde çıkan biberonlar paketlenmelidir.
- 6.3.3. Paketlenen biberon ve biberon emzikleri ve kuru şekilde çıkan diğer gereçler (sürahi, doldurmak için kullanılan kepçe, süzgeç v.s.) 120°C'de sterilizatörde steril edilmelidir.
- 6.3.4. Hazırlanan steril biberonlar ve biberon emzikleri steril saklanmalı, kontaminasyonu engellenmelidir.
- 6.3.5. Steril paketlenmiş biberon ve biberon emzikleri kullanımdan hemen önce paketten çıkarılmalıdır. Paketleri açık beklemiş biberonlar kullanılmamalıdır.
- 6.4. Hazırlanan veya Likit Mamaların Kliniklerde Kullanımı:**
- 6.4.1. Hazırlanan toz mamalar buzdolabında 2 - 4°C'de 24 saat içinde kullanılmalıdır.
- 6.4.2. Hazırlanan mama buzdolabına konulmamış ise 4 saat sonrası mama atılmalıdır.
- 6.4.3. Emzikle beslenme başladıktan sonra biberondaki mama bir saatten fazla kalmamalıdır.
- 6.4.4. Devamlı beslenme için asılı duran mamalar prematür bebeklerde 2 saatte, diğerlerinde 3 - 4 saatte bir değiştirilmelidir.
- 6.4.5. Kullanılan setler 24 saatte bir değiştirilmeli, enfeksiyon durumunda dört saatte bir değiştirilmelidir. Beslenme amaçlı kullanılan enjektörler her beslenmede değiştirilmelidir.
- 6.4.6. Hazırlanmış ve likit mamalar derin dondurucuya konulmamalıdır.
- 6.4.7. Mama içerisine herhangi bir madde eklenmesi gereken bir durumda, klinikte asepsi ve antisepsi kurallarına uygun olarak yapılmalıdır.
- 6.4.8. Hazırlanmış mamalar akan su ile ılıtılabilir. Ancak bu işlem sırasında biberon bardak kapağı çıkarılmamalı ve emziğe dokunulmamalıdır.
- 6.4.9. Su ile ılıtılan biberonun dışı kağıt havlu ile silinmelidir.
- 6.4.10. Emzik uçları farklı cisimlerle (enjektör iğnesi, kalem v.s.) açılmamalıdır.
- 6.4.11. Buzdolabına mamalar hazırlanma sırasına göre yerleştirilmelidir. Önce hazırlanan mama önde olmalı, daha sonraki arkaya yerleştirilmelidir.
- 6.4.12. Buzdolabından çıkartılan mamalar benmaride biberon dökülmeden, 15 dakikadan fazla ısıtılmamalıdır. Benmari içine ısıtılan mama kullanılmadığında tekrar buzdolabına konmamalıdır.
- 6.4.13. Mamaların ısıtılması için kullanılan benmarinin günlük temizliği yapılmalı, mama dökülmesi gibi herhangi bir kirlenme olduğunda benmarinin temizliği tekrarlanmalıdır.
- 6.4.14. Mamaların ısıtılması için mikrodalga fırın kullanılmamalıdır.

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.13
		YAYIN TARİHİ:	HAZİRAN 2012
	ÇOCUK HASTALARIN BESİNLERİNİN HAZIRLANMASI VE UYGULANMASI TALİMATI	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
		SAYFA NO:	3 / 3

6.4.15. Likit mamalar benmariye konulmadan önce son kullanma tarihleri kontrol edilmelidir.

6.4.16. Likit mamaların kapakları bombeli olmamalıdır. Bombeli olması mamaların bozuk olduğunu göstermektedir. Kapakları bombeleşmiş likit mamalar kullanılmamalıdır.

6.5. Anne Sütü:

6.5.1. Süt sağılmadan önce eller yıkanmalı ve meme başı temiz bir bezle silinmeli veya yıkanmalıdır.

6.5.2. Süt sağma pompaları tek kullanımlık olmalı veya steril edilebilir olmalıdır.

6.5.3. Süt sağıldıktan sonra hemen kullanılmayacaksa, buzdolabında ağzı kapaklı steril edilmiş biberonlarda, temiz koşullarda saklanmalıdır.

6.5.4. Anne sütü oda ısısında 2 saat, derin dondurucuda (-20°C) 3 ay, normal dondurucuda 3 hafta, buzdolabının kapağında 48 saat saklanır (içine ekleme yapılmışsa 24 saat saklanır).

6.5.5. Anne sütleri biberonlara konulmadan önce eller su ve sabunla yıkanmalı ve eldiven giyilmelidir.

6.5.6. Anne sütleri steril edilmiş biberonlara kullanılacak miktarda paylaşılmalıdır.

6.5.7. Dondurulmuş anne sütleri musluk altında ve mikrodalga fırında çözdürülmemelidir.

6.5.8. Derin dondurucudan çıkınca erimesi için buzdolabına etiketlenerek konulmalıdır.

6.5.9. Çözüldükten sonra 24 saat içinde kullanılmalıdır.

6.5.10. Tüp ile beslemede prematür bebeklerde 2 saat, diğerlerinde 3 - 4 saat asılı durmalı ve kullanılmış enjektörler değiştirilmelidir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:

7.1. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Türk Gıda Kodeksi

7.2. Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği

7.3. Sağlıkta Kalite Standartları

7.4. Sağlıkta Kalitenin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------------